

Mūsų Obalsis: Už Progresą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir per žmones lai neišnyks nuo šios žemės". —ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, NO. 229.

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 27 D., 1940 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Naujas Frontas? SSSR ir Kiti. Smetonos Misija? Artistas Kalba.

Prez. Rooseveltas, sako, susišaukęs savo žmones aptarimui nepaprastos padėties ryšium su Japonijos įsiveržimu Indo-Kinijon.

Chicago Daily News siūlo tuojau:

- a) Suteikti Kinijai paskolų nupirkti karinį reikmenų Amerikoje. b) Atnaujinti derybas su Sovietų valdžia, kad radus bendrą pagrindą dar geresniam Kinijos rešimui.

Du Amerikos laivai gabens kviečius Sovietų Sąjungai. Su-pirktą taipgi daug vatų Sovietams.

Washingtonas skelbia Kinijai paskolą \$25,000,000.

Tai geras reiškinys. Amerikos ir Sovietų remiamą Kiniją galėtų taip Japonijai paimti na-gan, kad pastaroji negalėtų briautis kitur.

Paul Mallon, Washingtono kolumnistas, sako, esą žinių, jog vokiečiai nedaro jokio di-plomatinio žingsnio neinforma-vę Maskvą. Ir pirma Ribben-tropo žygio pas Mussoliniū Mas-ka informuota.

Jei ir būtų taip, tas tik par-do, kad Vokietija prisibijo So-vietų Sąjungos.

Vadinas, kalbos apie Stalino pataikavimą Hitleriui yra bergėdi plepalai.

Suomijos valdžia praleidžia savo teritorija Hitlerio armijai galutinai apvaldyti Norvegiją.

Stai "demokratija" dėlei ku-rios tiek daug asarų išlejo ir tuli lietuvių laikraščių redakto-riai.

Jei tikrai Neville Chamberlain pasitraukia iš vyriausybės ir to-rių partijos vadovybės, tai bus gerai. Gal tada Anglijos vyriausybė ir su Sovietais susikalbės. O tas labai reikalinga pačios Anglijos labui.

"Draugas" ir "Naujuojis" nekantriai laukia Antano Smetonos atvykstant.

Smetona internetu Vokietijoje. Tai gi, išvažiuoti jis negali. Jeigu naujų valdžią jį išleis-tų, tai ne be savo misijos.

Kipras Petrauskas, žymiausias Lietuvos operos dainininkas, pareiškė: "Mes meną kelsime į padan-gę."

"Man galia, kad neturiu už sa-vo pečių dar bent 30 metų, ku-rinos galėčiau paskirti liau-džiai."

Stai kaip kalba Lietuvos me-nininkai.

Tai va tas "teroras", apie kurį taip daug rėkia tautininkų, kle-

USA Neparuos Japonijai Geležies

DAR VIENA KONCESIJA ANGLIJOS ŽMONĖMS

LONDONAS, rugs. 26. — Ne didėlė Anglijos Komunistų Partija vakar laimėjo Londono gyventojam labai didelę ir svarbią dar vieną koncesiją. Laimėta koncesija yra tame, kad valdžia liko priversta leisti žmonėm nakvoti požeminiuose gelžkeliuose, kol šis karas arba bus pavo-jaus nuo orinių atakų.

Churchillo valdžia buvo pikti nusistačius prieš komunistų reikalavimą. Nė partijos, nė kitų organizacijų delegacijų nepri-ndavo ir į kalbas nesileido. Vieto to, trečiadienį užpuolė parti-jos įstaiigas ir partijos atsakin-gim žmonių grąsino areštu, jei nesulaukys judėjimo.

Komunistų Partija į tai atsakė naujais lapeliais. Juose išdė-tytė valdžios užpuolimą ant jos įstai-gų ir paragino gyventojus nepasivyti valdžios draudimų, bet nuklinki atėjus masiniam eiti į po-žeminius gelžkelius nakvynėi.

Gyventojai patarimą priėmė, o valdžia sekancijų dieną draudi-mą panaikino.

Pora savačių prieš tai, Komun-istų Partija buvo išvydžius platų judėjimą, kad valdžia leistų gyventojams naudotis turčių na-ry ir bankų sąaugams bombard-avimui einant. Nors valdžia ši-kuo laikinai spyrėsi, reikalavimą vis delto patenkino.

Panamos Valdžia Ikalbinėja Ispaniją Neįsitraukti į Karą

PANAMA City. — Panamos seimeis išpareigojo valdžią pa-tarti Ispanijai laikytis atstu nuo dabartinio karo. Seimeis su-formuluotam patarime pasaky-ta, kad delto, jog panamiečiai naudojas "ispany palikta kalba, tradicijom ir kultūra, tai jų val-džia jaučias turinti moralę teisę tokį patarimą Ispanijai pateikti."

SUĖMĖ SENATORIŲ IR KELIS ŽEMESNIO BUTO ATSTOVUS

VICHY. — Petaino valdžios į-sakymu padėta po naminių areš-tų buvęs senatorius Marx Dor-moy ir trys deputatai Jules Moch., Solomon Grunbach ir Vincen Auriol. Juos suėmė kaip dalvyčius Liaudies Fronto val-džio.

Lietuvos intelektualai—menin-ikai, rašytojai, mokytojai—džiaugias nusikratę fašistinį re-žimą, dar labiau džiaugias liau-dis.

Perduoti jų balsą Amerikos lietuviams, platinkite dienraš-tį "Vilni", nes kiti Chicago lie-tuvių laikraščiai to nededa, netal-pina. Jie vien melus apie Lietu-va bruka, perša.

V. Andrusis.

SSSR jūrininkai pratinasi Maskvos upė

Anglai Neįstengė Paimti Senegalijos Uostą Dakar

LONDONAS, rugs. 26. —Ang-lijos admiraltijos žiniomis, fran-cuzo gen. Gaulle karinės jėgos ir angly karo laivai, tris dienas puolė uostą tikslu jį paimti, va-kar mūsų pritraukė aplaukė į namų lazes.

Nepasiekimą paimti Dakar uostą angly spauda skaito dar vienu skaudžiu smugiu, panai-jau valdžia atkeitė nusistatymą Indo-Kinijos ginklavimo at-žvilgiu. Pirmaiu drausta par-duoti ginklai ir karinė medžia-ga francūzų Indo-Kinijai, o da-hor bus parduota, kiek tik kolonijai reikės.

JOHN McCORMICK BUS DEMOKRATŲ LYDERIU ATSTOVŲ BUTE

WASHINGTONAS. — Demo-kratai užgėvė Roosevelto reko-mendaciją, kad kongresmanas John W. McCormick būtų lyde-rius demokratų frakcijos atstovų bute. McCormick užima vietą Rayburn, kuris aną dieną užėmė spkyrio vietą.

Norvegija Liksianti Vokie-tijos Užkariuotą Kraštą

OSLO. — Nazų aukštās komi-sionierius paskelbė, kad Norve-giją daugiau nevaldys karau-lis ir nebus parlamento. Nazi-ka! tvarkyti šalies reikalus Ber-lynas paskyrė žinomą norvegę nazį Vidkun Quisling. Komisio-nierius išsireiškimo, Norvegija pasiliks visiems laikams kaip Vokietijos užkariuotas kraštas.

BERLYNE SUGRIOVĖ 8 APARTAMENTINIUS NAMUS

BERLYNAS. — Vakarių kaktį angriai bombarduodami Berlyną sugriovė 8 apartamentinius na-mus ir užnuošė 2 gyventojus.

SURASĖ, KIEK TURI FRANCŲZIA GYVULIŲ

Viehy. —Slomis dienomis su-rašyta kiek ir kokių yra Fran-cūzijo gyvulių. Surasės reika-lingus pam, kad žinoyus kiek gyvulių papauti dėlei stošies pašaro. Į piamamų gyvulių skaičių įtrauktas asilai, arkliai ir mulai.

Paskyrė Paskolą Kinijai ir Parduos Gink-lus Indo-Kinijai

Washingtonas, rugsėjo 26. — Jesse H. Jones praneša, kad jau galutinai valdžios nutarta duoti Kinijai naują paskolą sumoje \$25,000,000. "Pirmaiu" —Kinijai paskolinta \$45,000,000.

Viešai sakoma, kad paskola atkreipta prieš Japoniją. Taip-jau valdžia atkeitė nusistatymą Indo-Kinijos ginklavimo at-žvilgiu. Pirmaiu drausta par-duoti ginklai ir karinė medžia-ga francūzų Indo-Kinijai, o da-hor bus parduota, kiek tik kolonijai reikės.

Tik Dvi Uncijos Sviesto Per Savaite Anglijos Gyventojams

LONDONAS. — Moisto mi-nisteris lordas Woolton patvar-kė, kad nuo ateinančio pirmadie-nio Anglijos gyventojai negalės daugiau gauti sviesto, kaip po dvi uncijas per savaite.

MENSEVIKŲ KANDIDATAI BUS UŽDETI ANT BALIOTO

SPRINGFIELD, Ill. — Valstis-jos rinkimų mašina, kontroliuo-jama reakcinę demokratų, pri-ėmė "socialistų" partijos kandi-datų peticijas, nors peticijos to-liki gražu nepilnos. Lapkričio rinkimuose "socialistų" kandi-datai bus ant balieto.

NORINTIEM VAŽIUOT Į LIETUVĄ AR-BA PERVAŽIUOT JOS TERITORIJĄ

Kaunas, rugs. 26. Elta. —Už-sienio reikalų ministerija prane-ša, kad norintieji iš užsienio įvažiuoti į Lietuvos Tarybų So-cialistinė Respubliką arba per Lietuvos teritoriją pervažiuoti, turi gauti SSSR pasuntinybių arba konsulatų atitinkamas vi-zas. Išimtis daroma tik tiems užsieniečiams, kurie turi gavę SSSR tranzitines visas, ir tiems, kurie tranzito visas yra gavę iš Lietuvos atstovybių užsienyje pašaro. Į piamamų gyvulių skaičių įtrauktas asilai, arkliai ir mulai.

latų, nebegalioja. Norintieji į Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką įvažiuoti arba jos teritoriją pervažiuoti po 1940 metų rugpičio 7 dienos, turi gauti visas iš SSSR atstovybių užsienyje.

Kinai Kirs Smugį Japonam Indo-Kinijoj

Shanghai, rugs. 26. —Kinai tu-ri sutraukę galingą armiją ties Indo-Kinija ir turias smugti ja-ponam, kaip tik pasirodys, kad francūzai neįstengia japonų iš-veržimą sulaukyti.

Tuo pačiu sykū valdžia in-struktavo konsulatą Hanoi mieste, Indo -Kinijoj, skubiai raginti savo žmones važiuoti at-gal į Kiniją, kad nereikėtų nuo karo nukentėti.

Penkių Metų Miestas Turi 24,000 Gyventojų

Maska, rugs. 26. —Kur penki metai atgal buvo snieguotos tundros, ten šiandien stovi pu-ikus industrinis miestas su 24,000 gyventojų.

Tas miestas vadinasi Magni-togorsk. Jame yra visoki pato-gumai ir įtaisymai, ko tik reikia civilizoto žmogaus gyvenimui.

Miestą pradėjo statyti 1935 metais, kuomet inžinieriai tenai atrado sluoksnius vario ir nikelio. Pirmaisia buvo atglen-ta 2,000 darbininkų ir techniku ir medžiagos pastatymui išar-domų dviejų aukštų 17 namų. Dabar mieste yra daug mūrinų ir aukštų trobėjų. Miestas randa-si šiaurėje nuo Arktiko lin-ijos.

SULIG PREZIDENTO PATVARKY-MU, GELEŽĮ GALES PIRKTI TIK ANGLIJA IR LOTYŲŲ AMERIKA

Japonai Stosią Vokiečiam į Talką, Jei Amerika Imtų Aktینگai Remti Angliją

WASHINGTONAS, rugs. 26. —Prez. Rooseveltas vakar pus-kele patvarkymą, kad su spalų 16 diena būtų sulaukyta pardavi-nėjimas plieno ir geležies visoms valstybėms, išskyrus Angliją ir Pietų Amerikos respublikas.

Patvarkymą prezidentas pa-rūpinęs esą delto, kad palaupyti "tą labai vertingą metalą" besi-plečiantiems Amerikos ginklavim-osi reikalams.

Skelbiant patvarkymą presi-dentas apsiėnikė su Japonijos vardo paminėjimu. Tačiau visų suprasta, kad patvarkymas vy-riausia atkreiptas prieš Japoniją, kaip atrama prieš įsiveržim-ą į Indo-Kiniją.

Taip jau patvarkymas skaito-mas Amerikos valdžios pareiški-mu, kad jai nepatinka japonų ekspansija Tolimuose Rytuose, ypač kai ji turi tikslą plėstis į pietus.

JAPONŲ KONTR-ATAKA

TOKIO, rugs. 26. — Japonų valdžios aukštose sluoksniose Amerika charakterizuojama kaip nepermalduojamas priešas japonų ekspansijos. Su užsienio reikalų ministerija susiję sluoksniai pareiškė, kad Japoni-ja "krai elstanti ir karą Vokietijos pusėn, jei Jungtinės Valstijos ištrauktų į Europos karą Anglijos pusėn.

Anglai Subombardavo Italų Karinį Aerodromą Etiopijoj

Chungking, rugs. 26. — Kinų partizanai praplėtė karinį judė-jimą Shantungo provincijoj. Šiaurėje nuo Tsingtao jie užpuo-le japonų garnizoną Liaochow mieste. Garnizoną sunaikino ir pasiėmė didelį kiekį amunicijos ir ginklų. Išėcia partizanijos ir pietryčių pusė išvytė smar-ku mūšį ties Tsingau. Pirmaam susirėmime paėmė 1,000 į ne-laisvę.

Trupam kariniam judėjime Kinijos šiaurėje, kuriame šinė džiaugiam 105 kinų karininkams pilikai, daugelyje vietų išardė-ta gelžkeliai taip žalingai, kad ims daug mėnesių, kol įstver-čiai žalą atremontuos.

Italai Tur Būt Neįstengia Giliau Briautis į Aigiptą

Roma. — Italų žiniomis, ang-lų slaudonai bombardavo Si-di Barani, italų neseniai užimtą miestą Aigipte. Taipgi anglai bombardavo Tobruk miestą Ly-bijoj, netoliese Aigipto sienos.

Italai Tur Būt Neįstengia Giliau Briautis į Aigiptą

Italai torpedavo ir nuskandino angly sumariungį, o lėktu-vas bombardavo Sudane angly koncentracijos punktą. Italai dar sako, kad kitas jų lėktuvų būrys puolė Raudonojoji jūroj angly konvojų, bet apie nuosto-lius nieko nesako.

Šiemet Daugiau Latvijos Vaikūčių Pradėjo Mokslą

RYGA. — Nuo įsikurimo šar-rybų valdžios jau apėta Latvijoj pastatyti 30 naujų pradinių mo-kyklų. Apart to, daugelis senų mokyklų padidinta.

Toku būdu, šiemet Latvijos pradinėse mokyklose moksisis 261,000 vaikūčių. Latvijos Tar-rybų Socialistinė Respublika tu-ri truputį daugiau kaip 2,000,000 gyventojų.

Petainys Džiaugiasis Anglų Pralaimėjimu

VICHY, rugs. 26. — Ryšium su angly pralaimėjimu ties Senegalijos sostine Dakar, maršalas Petainis pareiškė, kad anglam ne-pasisekė didei dviejų pradžaičių. Pirma, kad francūzų smetėk-ė gynybė ir kila, kad francūzų k-rinė aviacija paskėmingai dau-Gibraltarą.

Apie tai, kad Dakarą fran-cuzai ginti padėjo vokiečiai, P-tainis neprisiminė.

Kinų Partizanai Paėmė 1,000 Japonų Nelaisvėn

Chungking, rugs. 26. — Kinų partizanai praplėtė karinį judė-jimą Shantungo provincijoj. Šiaurėje nuo Tsingtao jie užpuo-le japonų garnizoną Liaochow mieste. Garnizoną sunaikino ir pasiėmė didelį kiekį amunicijos ir ginklų. Išėcia partizanijos ir pietryčių pusė išvytė smar-ku mūšį ties Tsingau. Pirmaam susirėmime paėmė 1,000 į ne-laisvę.

Parasų Rinkėjams Taiko Kriminolo Sindikalizmo Įstatymą

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

LEWISTOWN, Ill. — Pasire-miant kriminalno sindikalizmo įstatymu, apskricio grand džiurė įkalnio keturis chingiečius kom-unistus — Ira I. Sillar, George Gibbs, Mary Wilson ir Jane Curtis—tik delto, kad naudodam-iėsi demokratine laisve ir pi-lietiniom teisėm, rinko piliečių parašus nominavimui Komunis-tų Partijos kandidatų.

ORAS

Chicagoje ir Apieilinkė—giedra ir truputį šilčia. Saulė teka 6:43, leidžias 6:40.

"VILNIS"

(The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$5.00; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$4.75; foreign countries \$9.00; six months \$5.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1485
Entered as second class matter September 23, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ir Kipras Petrauskas

Daug kas klausė, kaip šiuo laiku nusistatęs Kipras Petrauskas, garsiausias Lietuvos operos dainininkas. Jis pats davė labai aiškų atsakymą.
Operos solistų, orkestros choro ir dramos artistų susirinkime jis tarė šiuos reikšmingus žodžius:

"Kai aš stovėjau šioje scenoje dainuodamas, taip nesižadinau, kaip dabar. Aš noriu surasti savo sioleje žodžių, kurių dar nedaivinau. Aš juos randu ankščiau kalbėjusių žodžiuose, prie kurių visa širdimi prisidedu. Visų savo draugų vardu pareiškiu, kad su visu pajėgumu mes eisime į ateičių ir dirbsime žmonijai. Man galima, kad neturiu už savo pečių dar bent 30 metų, kuriuos galėčiau paskirti liaudžiai. Mes meną kelisime į padangės."

Prie Kipro Petrausko žodžių jokių komentarų nereikia. Jie patys už save kalba. Kaip tikras Lietuvos liaudies sunus Kipras eina išvien su laisvąja Lietuvos liaudim.

Tie keikūnai (Grigalčiai, Šimučiai, Karpiai, Michelsonai), kurie diena iš dienos šmeičia Lietuvos inteligentiją, pritruks keiksmožiai, išgirde, kad ir Kipras jau su "raudonaisiais."
O sykiu su Kipru Petrausku eina visi kiti Lietuvos dainininkai.

Teisų Bilius

Suėjo 151 metai, kaip didžiųjų kovų audros gimė Teisių Bilius (Bill of Rights). Teisė Bilius—tai dvylika pirmųjų amendmentų prie Jungtinių Valstijų konstitucijos. Teisių Bilius užtikrina Amerikos žmonėms jų civilines teises, laisvę žodžio, spaudos, susirinkimų, laisvę siųsti peticijas kongresui. Teisių Bilius užtikrina greitą ir teisingą teisdaystę.

Tikruoju Teisių Biliaus autorium buvo Tamas Jeffersonas ir Amerikos liaudis. Anų laikų reakcioneriai, kuriems vadovavo A. Hamiltonas, Pickering, Dickinson ir jiems panašūs nei kalbėti nenorėjo apie Teisių Bilį. Jeigu jie būtų laimėję, Amerikos demokratija būtų buvusi mirtinai pažeista. Didelė laimė, kad reakcioneriai nepaėmė viršų, nes jų laimėjimas būtų pavertęs niekais visus tuos idealus už kuriuos kovojo Jurgis Washingtonas ir jo narsioji armija.

Amerikos žmonės, fermeriai ir miestelėnai, mechanikai ir darbininkai sunkiai kovojo, kol Teisių Bilius tapato fundamentaliu įstatymu. Buvo ruošiamos demonstracijos, kongresui buvo siunčiamos peticijos, ejo smarki kova laikraščiuose. Tik esant tam masiniam sąjūdžiui, laimėjo Teisių Biliaus šalininkai.

Kiekvienam svarbesniam periode Amerikos gyvenimo, kiekvienam persilaužimui laikotarpį reakcioneriai kėnosi nušluoti Teisių Bilį. Taip buvo pliečių karo laikais, kada vergininkų vadas Calhoun pareiškė, kad Teisių Bilius neapima negrus. Perėjo pasaulinio karo metu Teisių Bilius atkartotinai buvo neigiamas. Taip yra ir šiuo laiku, kada mažumos grupės kėsinaisimais atimti civilines teises.

Amerikos žmonės turi branginti Teisių Bilį ir kovoti už jo išlikimą, nes tai pagrindas jų demokratinėms laisvėms.

Japonų Agresija

Kuomet Japonijoj susidarė vienvalė reakcinė vyriausybė, kurios priekšakyje stojo Konoye, galima buvo laukti, kad ji išnaudos visas progas sustiprinti Japonijos

imperialistų pozicijas. Japonijos agresija Indo-Kinijoj yra tam įrodymu.

Japonija žino, kad ji skaudžiai užgana Jungtinių Valstijų interesus, bet ji to nepaiso. Ji mano, kad dabar yra labai gera proga, nes Jungtinės Valstijos užimtos Europoje, užimtos pagalbos teikimu Anglijai. Todėl japonai tuomi naudojasi, tvirtindami savo pozicijas Pietų Azijoje, kad tinkamai prisirengus prie naujų šuolių. Iš Indo-Kinijos jiems artčiau prie Malajų, prie Australijos, prie Filipinų ir prie Singaporo. Vardas Singapore, stipriausios anglių bazės Anglijoje, vis dažniau minimas.

Vakar dienos pranešimai iš Tokio dar kartą patvirtina, kad Japonija nusitarė "pamokinti" Ameriką. Japonų spauda kalba labai agresyviu tonu.

Geriausias atsakymas Japonijai būtų nutraukti jai pardavimą karo medžiagos, kuo stipriausia susirišti su Kinija ir susiprasti su Sovietų Sąjunga.

Tuomet Japonija tuoj atvestų. Hitleris ir Italija jai padėti negali.

Keno Orlaiviai Bombarduoja Gibraltarą?

Iš Morokkos bazių francūzų orlaivynas atkartotinai bombarduoja Gibraltarą, Britanijos tvirtovę, kuri saugojia britų jūrinį susieikimą su kolonijomis.

Iš kur francūzai gavo tuos lėktuvus? Kalbėdamas senatė senatorius Rush D. Holt (iš West Virginijos) sakė, kad bent dalį tų lėktuvų Amerika buvo pasiuntusi Francūzijai, kad ji apgintų savo demokratiją nuo vokiečių.

O dabartinė Francūzijos valdžia vartoja tuos lėktuvus karui prieš Angliją.

Saiži ironija, ar ne? Tarptautiniuose buržuazijos santykiuose išdavytė virsta nerašytu įstatymu.

Kaip su Norvegija

Okupavę Norvegiją Vokietijos naziai viešpatuoja joje be norvegų sutikimo. Norvegijoje naziai paskyrė jiems tinkamą valdžią. Jokių rinkimų nebuvo ir, žinoma, nebus.

Vakar pranešta, kad Norvegijoj panaikinta monarchija. Pabėgęs Anglijon karalius Haakon paskelbtas prašalintu iš karalisko sosto. Bet tuo pačiu kantu naziai nepaskelbė, kad Norvegija būtų po Vokietijos protektoratu. Taigi, dabartinė valdžios forma Norvegijoje bus tik laikina.

Laikina ar ne laikina, bet tikraisiais Norvegijos šeiminnikais yra patys naziai.

Norvegijos liaudis jokią baltą neturi svarstyti savo šalies reikalus. Bet Norvegijos buržuazijai jos nuosavybės, pelnai ir privilegijos yra užtikrintos, nors gal kiek ir apžėtos.

Palyginkite Lietuvos padėtį su Norvegijos padėtimi ir jūs pamatysite milžinišką skirtumą. Lietuvos žmonės labai daug laimėjo—laimėjo naują ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Lietuva entuziastiškai pasinėrė naujose darbuose. Į naują kultūrinį gyvenimą įsitraukė šimtai tūkstančių žmonių, kurie seniau buvo prislėgti, užgulti.

O Norvegijoj tylu ir nyku. Jei žmonės ką veikia, tai jie veikia slapta.

Nemokamas Mokslas

Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoj mokslas bus nemokamas. Mokslas bus nemokamas ne tik pradžios mokyklose, bet ir vidurinėse, aukštosiose mokyklose.

Toks yra Liaudies Komisarų Tarybos nutarimas, kuris įėjo galion su pirmą diena šio mėnesio.

Apie tai praneša Elta.

Aišku, kad toks nutarimas atidarys mokyklų duris labai dideliam skaičiui jaunimo, kuris prie senosios santvokos negalėjo pasiekti mokslo dėl išteklių stokos.

Socializmas ir išimokslinimas eina lygiagrečiai.

APŽVALGA

LIEUVOS RASYTOJAI IŠEIS Į PLATŲ PASAULĮ.

Petrus Cvirką, sugryžęs iš Maskvos, pareiškė:

"Tik dabar lietuvių rašytojai išeis į platų pasaulį. Geriausi mūsų rašytojų kūriniai bus verčiami į visas SSSR tautų kalbas ir geras veikalas tuojau pails 200 milijonų gyventojų krašte."

Vietoj po 2,000 ar daugiau—3,000 egzempliorių spausdinti, kaip iki šiol Lietuvoje buvo, dabar geri lietuvių rašytojų kūriniai bus spausdinami milijonais egzempliorių.

Tatai pakels ir lietuvių vardą.

Ljudas Gira, kitas žymus Lietuvos rašytojas, irgi būvęs Maskvoj, sakė:

"Dabar tikrai yra gražios perspektyvos mūsų literatūrai ir rašytojams... nusitarta ruošti mūsų prozos antologiją ir liaudies dainų rinkinį."

Lietuvos Seimo delegatams esant Maskvoj, ten pat ir tuo laiku

"...pastorė Ljudo Gira eltarėčių vertimas į rusų kalbą ir vertimas tuojau buvo skaitytųjų išpirktas."

Antanas Venclova, taipgi žymus Lietuvos rašytojas ir dabar Švietimo Ministeris, sakė, jog Lietuvoj bus steigama rašytojams poilsio namai.

Matote, kuomet Amerikos tuli redaktorai, nera literatai, nesitveria piktumu, kad Lietuvoje dabar esą balsu, tai Lietuvos rašytojai, kiti intelektualai—džiugiasi, kad jiems, kaip ir Lietuvos laudžiai, dabar atsidarė naujas gyvenimas, skaitus gyvenimas; kad jiems atsidarė kelias į platųj pasaulį.

Suprantama, Amerikos lietuviai neklausys reksnių Chicagoj ir New Yorko, kur jie nesavais balsais šaukia prieš Lietuvą.

Amerikos lietuvių paklausys Lietuvos rašytojų, inteligentų, Lietuvos darbininkų ir valstiečių.

"Vilnieš" skaitytotojai tegul jaučia sau pareigą jauskleist, kuris pardavinėja tuos Lietuvos žmonių balsus Amerikos lietuviams.

MENININKAI DŽIAUGIASI.

Lietuvos švietimo ministeris entuziastingai rašo, kad—

"Lietuvos menininkai yra kupini kurybinės energijos ir entuziazmo. Pažangioji Lietuvos inteligentijos dalis eina rankon su visa lietuvių liauta. Žymus literatūros ir meno nu atstovai buvo išrinkti į Liaudies Seimą. Lietuvos menininkai, sykiu su visa liauta, siunčia širdingiausią padėką Raudonajai Armijai ir didžiausiam darbo žmonių būčiuiui Stalinui."

Menininkai Lietuvoje, kaip ir rašytojai, patenkinti nauja padėtimi, nauja santvarka.

"SUVALDYS" JURGELIONJ.

Tulas tautininkas (sandarėtis) iš Brooklyn'o rašo:

"Per visą perieitą savaitę New Yorko žėsi SEA: Pildomos Tarybos posėdis, kuriame daug kas pakasta ir at-

maityta. Pirmiausia 'Tėvynės' redaktorius nebeturės pagelbininko ir jis pats vienas turės užpildyti laikraštį. Pranas Bojoras, kuris buvo antruoju redaktoriu, dabar dirbs ofise. Iš K. Jurgelionio atimta vadovybė vajanis arba konkursams. Beto K. Jurgelionis turėjo parduoti rašiklę pasidžėgimui buti lojalus pildomai tarybai ir jos nekritikuoti."

Jurgelionis yra opurtinistas. Jis spiriamas sutiks buti geras, bet kada matys progą galimui savaip elgtis, jis vėl nepaisys savo prižadų.

Jis jau nesykj ir ne vienam davė prižadus, bet kaip tik mato progos pasirodyti dideliu vyrui, tai ir vėl savo.

Jo "suvaldytojai" dar ne sykj nusivils.

KAIP REAGUOJA KATALIKAI DARBININKAI.

"Darbo Lietuvoje" skaitome, kad "Šviesos" spaustuvė pasireiškia nauja dvasia:

"Anksčiau 'šviesos' spaustuvė esant Šv. Kazimiero Draugijos nuosavybėje, kai kam galėjo atrodyti, kad tiek 'šviesos' spaustuvėje, tiek kitose mifelos draugijos imonėse tegalėjo vyranti vien kleikalikišoji buržuazinė dvasia. Tačiau taip nebūvo. Neminint pasikūr 'šviesos' socialistų, darbininkų veikėjų spaulstų, dabur užimančių asfalinę vietą Profsąjungos ruomuose ar kitur, reikia pripažinti, kad ir visi 'šviesos' sp. darbininkai buvo susipratę ir aktyvus darbo žmonių reikalų gynėjai.

Nacionalizavus imonę, darbininkai, pasijutę savo spaustuvės šeiminnikais, pradėjo naują, šviesesnę gyvenimą. Neminint pasikūrį, galima sakyti efiniū darbą, ryšium su imonės nacionalizavimu ar filksnės uždario pasikūrymu, 'šviesos' sp. darbininkai komitetas šiuo metu rūpinasi

LIEUVOS UKININKO LAISKAS IŠ SKAUDVILĖS

Chicagietis Tamas Dabulskis šiomis dienomis gavo nuo brolio laišką iš Skaudvilės, Pilsudo km., rašytą Br. Dabulskio.

Šis laiškas, kaip Lietuvos ukinkininko, gan interešingas ir T. Dabulskis papratė manęs perspauzdinti "Viny" taip kaip rašytas, tik praleidus asmeninius dalykelius.

Br. Dabulskis priėjęs prie Lietuvos klausimo rašo: "Naujienos pas mus tokios: Pavarasis buvo sausas, lietaus mažai, išdžiovino visus javus. Ir pašaro per pusę teuzango kaip kitais metais. Ant pabaigos liepos pradėjo užlyti, tai užaugo bulvių ir daržovių ir užteks visko.

"Dabar mūsų senoji valdžia dingio ir jau turime naująją valdžią. Toji valdžia rūpinasi apie biednus žmones ir darbininkus. Dabar kas norės dirbti žemę, tai tas ir gaus, o kas nenorės dirbti žemę, tai tas ir gaus."

sutvarkyti drabužintės ir valgyklos klausimą, kadangi tas reikalas ligi šiol buvo tiesiog apvertkintoje padėtyje. Darbininkų ir tarnautojų susigvedimui pagyvinti imonės komitetas visomis išgalėmis remia Šv. Kazimiero draugijos tvarkytą ir tarnautojų kolektyvui imonių valdžią.

Nacionalizavus imonę, darbininkai, pasijutę savo spaustuvės šeiminnikais, pradėjo naują, šviesesnę gyvenimą. Neminint pasikūrį, galima sakyti efiniū darbą, ryšium su imonės nacionalizavimu ar filksnės uždario pasikūrymu, 'šviesos' sp. darbininkai komitetas šiuo metu rūpinasi

mės, tai tas ir neteks. Dabar žemė bus dalinama. Kas turės virš 30 hektarų, tai bus padalinta bežemiams ir mažžemiams. Sako, nuo kurių paims žemę, tai paims ir gyvulių dalį."

Tai šitaipt kalba ukinkininkas, kuriam tikrai rūpi žemę dirbti. Ir kaip matote, jis nebėdavoja apie jokus pavojus.

Beje, jis kitoje vietoje sako:

"Dabar kol kas nekaip. Ukinko produktai visų pigūs, o krautuvelyje antra tiek viskas brangiau."

Tai palkimas senosios smetoninės valdžios, kuri parunijo pas Hitlerį. Naujoji valdžia skubina šias nelygybes panaikinti, sureguliuoti prekių ir abnebai produktų kainas ir tas daugiau žmonių nevargin.

Dar kita laiško vieta gan interešinga. Štai ji:

"Dovanok broli, kad negaliu atvažiuoti Amerikon. Turime žiūrėti užsis. Kaip mes į Ameriką išvažiuotumėm, tai kitas į mus ukų pareiūt."

Tai teisinga ir logiška. Šis pats ukinkininkas pripažysta tai: "Kas nori žemę dirbti, tas ir turi jos." Jei išvažiuosiu "smagiem laikam," juk kas nors turės ją dirbti.

Dabar Lietuvoje visokia spekuliacija panalinta, ar jinau būtų žemę perkant ar parpuodant, ar kitokiais būdais kaip audliuojant. Šie ukinkininkas štai kaip kalba:

"Pirmiau aš maniau, kad aš neteksiu žemės už skolas ir maniau, kad aš turėsiu žemę atiduoti jei pinigų neturėsiu. Dabar kas kita. O dabar žmonės sako, kad žemę yra valdžios ir nė kokios spekuliacijos negali būti."

Aišku, šis ukinkininkas gal buvo prasiškolintam įvairiam bankam, spekuliantam, bet brolis yra pagelbėjęs, pasūtinę pinigų ir taip ji išpiko iš tos "namų nevalios." Ir dabar, kaip šis ukinkininkas sako: Nė kokios spekuliacijos negali būti!" Tai spurantama kad ukinkininkas dabar yra apsaugoti per vyriausybę, kad jų spekuliantai nebegalės esti.

Tai šitaipt kalba dėsetkal laišku atėjusių iš Sovietinės Lietuvos. Tik didžiausią Lietuvos krašto priešai, bloga jai velija, biauviausiai murzija naują tvarką Lietuvoje. Bet tie elementai kitus beburžindami patys save apsimurzin. Ateinanti laiškas iš Lietuvos ir pasakojaanti apie džiugusnį nusikračius Smetonos režimo juogrečiausiai pastūms į sąslavyną Lietuvos priešus ir dergėjus.

Hitleris Daro Stiprų Spaudimą į Japoniją Stoti Karan

SHANGHAI — Iš Tokio čia gauta pranešimai, kad per asmeniškus emissarus Hitleris darys smukį spaudimą į Japoniją, kad neįlavinimui stoti į karą prieš Angliją.

Kaip sako pranešimas, Hitleris bauginas japonus "nušū į paliaubą" jeigu japonai tuojaus neapsisprės teigiamai.

J. Turmontas.
(iš "Darbo Lietuvos")

DETROITO ŽINIOS

DETROITAS SMARKIAI RENGIASI ATŽYMET ALDLD JUBILIEJINĘ SUKAKTĮ

DETROIT, Mich.—Atrodo, jogei pas mus niekad pirmiau taip rūpestingai nesirengia prie naminio lietuvių parengimo, kaip šiomis dienomis. Kur tik sueini viena ar daugiau veiksnių mūsų organizacijų narių, visi kalba, planuoja ir dirba dėl spalio 27-tos.

Kas Bus Spalio 27 Dieną?

Tai diena, sulig gauti informacijų, jau viešai skelbiamų ir dar laikomų slaptųjų, čia puikioji Finų svietainė įvyks nepaprastai didelis, įvairus, istorinis lietuvių parengimas. Spalio 27 d. vietinė ALDLD 52 kp., prigelbstint Hamtramcko kuopai, minės 25-metinę ALDLD gyvavimo sukaktį. Dieną bus reikšminga paroda, o vakare gražus koncertas, pralkalbos, šokiai ir tt.

ALDLD Centras Kooperuoja.

Šio parengimo komisija kreipėsi į ALDLD Centrą turintis reikalas: reikia čia viešai pripažinti, jogi kiekvienam klausime iš Centro greitai gauta reikalingos informacijos, o tas nauj suklaubus veikimo dienos kaip kada labai daug reikšia.

Minint šis mūsų nacionalios organizacijos ir kartu kuopos jubiliejinę sukaktį, 52 kp. nutarė išleisti istorijos gyvavimo trumpą kuopą. Kartu propozuota prirengti ir trumpą visos organizacijos istoriją. Kreipiantis pas ALDLD Centro sekretorių dėl medžiagos. Drg. Šolomskas atliko dar paties: jis jau priėmė ir gautus parasytį gerą mūsų visos organizacijos istoriją. Nėra mažiausios abejonės, jogei kuopa už tai draugui bus labai dėkinga.

Kuopos Istorija Bus Įvairi.

Draugai Krakaitis ir Žiliškas jau ilgokas laikas darbuojasi rinkdami medžiagą 52 kp. istorijai. Reikia pasakyti, jogei tai neįprastas jiems darbas, bet kiek telti patirtį, istorija bus gera ir bus verta pasidėti kiekvienam iš arehlyvų.

Joje rasite kas buvo pirmas 52 kuopos viršininkas kuopai susiorganizavus birželio 25 d., 1916 metais, Palmer Parke; negana to, bus ir surašas visų 73 narių, kurie tās metais įstojo į mūsų nacionalę organizaciją Detroitė.

Taipgi bus sužymėta visi svarbesni darbai kuopos gyvavime, kiek ir kam išaukauta, kiek prakalbų ir kitokių parengimų kuopai savo gražus gyvavimo perio- de surengė. Be abejonės, tai bus gražus ir svarbus dokumentas.

Ten taip pat rasite kiek maždaug lietuvių perjoje per kuopą visais lais metais. Kas bus joje daugiau, dabar sunku dar pasakyti. Komisija darbo nėra baigusi ir negalima tikrai nusakyti, kas toje istorijoje rasis.

Hamtramckas Šlubuoja.

Nesinori, bet reikia pasakyti žodžių-kitą karčios teisybę. Į šį spalio-27 d. jubiliejinį apvaikščiojimą 52 kp. nutarė ir užkviesti tūkneln ir Hamtramcko kuopa. O betgi dėl nežinomų priežasčių jie visai nenkai prisidėjo su darbu.

Į porą susirinkimui atėjo po vieną ar kiek daugiau atstovų, kurie nenoriai rodė palinkimū atlikimui bet kokio darbo. O to darbo—devyntos galybės.

Kuomet 52 kp. jau pristatė į darbą į įvairias komisijas prirengimui šio kolasalo parengimo apie 20 draugų ir draugu, iš Hamtramcko kol kas tiek mažai, kad neužtenka jų nė vienos rankos pirštams.

Kas nors negerai. Hamtramcko kuopa skaitlinga nariais, di-

džiumoj uždribanti sau ir šeimynai duong savo puslėtomis rankomis, o betgi atžymėti tą istorinę sukaktį šiaip-taip atsi-randa vienas, antras ir su taip prisilėgtu noru. Kodėl taip?

Darbas Sistematuotas.

Spalio 27 d. jubiliejinis parengimas matomai pavyks. Nors darbo numatoma nepaprastai daug, tačiau kadangi komisija turi išsidirbus gerą sistemą, aišku, viskas eina sklandžiai ir tas visas didžiulis triušas užsivainiausios didelį pasisekimą. Ir kiekvienam to darbo nepripuola perdaug.

Rengimo komisija sekmingesniam darbu pasidalino į sekcijas. Štai jos:

Kalbėtojų, Kuopos istorijos, Koncerto, Spaudos-Garsinimo, Parodos, Piešinų, Skulpturos, Eilių-Muzikos-Dainų, Fotografijų, Sukvietimū lietuvių profesionalų ir tt.

Į kiekvieną viršinimtę abelonos komisijos skyrių jeina po keletą draugų-draugu, kurių parcija rupintis jam pavestu specifiskiu darbu. Suprantama, kartas nuo karto visos sub-komisijos laiko hendrus susirinkimams, tariasi, planuoja. Kur darbas šlubuoja, daroma pataisymai ir tt.; jeigu tik vis dar komisijų nariai atliks savo uždutis vis- uo nuosirdumū, spalio 27 d. Finų svietainėje Detroitė lietuvių įvyks nepaprastai reginį, išgars kiek ir išvys taip daug svarbaus, kad toji ALDLD jubiliejinė sukaktis pasliks atmintyje ilgam laikui.

Pirmu Kartū Detroitė.

Laikė šio jubiliejinio parengimo bus pirmu kartū šio miesto istorijai demonstruota, ką turi ir gali vietos lietuvių meno, muzikos, dailės, mokslų ir kitose apšvietos, kultūros ir abelno progresu srityse.

Pirmu kartū čia bus surengta paroda lietuvių Detroitė dailės kurybinio darbo. Kadangi šioj srityj darbas dar tik pradėtas, daug negalima dabar pasakyti. Tikiosi už kelių dienų surinkti šiam klausimui daugiau medžiagos. Tada man bus proga ir vėl kiek plačiau pakalbėti apie šį nepaprastą spalio 27 d. parengimą.

Kol kas vien gali išeiti su sekretu, jogei piešimo skyrius ištiesi nustebinis daugelį dailės entuziastų. Jau surasta keletas talentų. Smagu ir linksmu, kad Detroitė lietuvių auksina keletą gabijų piešėjų. K.

Pradės Statyti Didelius Apartmentinius Namus

Pagal laikraščių pranešimą, Detroit Housing Authority jau užbaigė kontraktų su Chicagos dviem firmom kaslink statymo apartmentinių namų, kurie vadinis S. James Herman Gardens. Namai galės sutalpinti 2-150 atskirų seimynų su apie 10-000 aptų. Namai kainuos \$8-088,000.

Namas bus pradėtas greitai atėty ir, anoi laikraščių pranešimū, prie darbo paims apie 2-500 vyrų prie namo statymo, ir šiečius daugelį darbu tiems, kurie budavojimo materiolą išdirba.

Buvo nustatyta, kad namas būtų užbaigtas apie 1942 metais, bet dabar gal pirmas daugin darbininkū anoi syk, kad pabai-gus greičiau, nes pasirodo, kad bus trukamas namų, kada čia industrijos pradės gaminti karo produktus.

Laikraščy taipgi mačiau, kad

Skiria \$100,000 Organizavimui Fordo Darbininkų

Detroit, Mich.—Nuo dabar čionai organizavimas Fordo darbininkų prasidės suarškesniu tempu. CIO pasyrė tam vajui \$100,000 ir kartu pasyrė tam darbu vadovauti gerą organizatorių Michael S. Widman.

Rugšjo 19 d. United Auto Workers predstavtas R. J. Thomas buvo nuykęs į Washington pasitarti tuom reikalū su CIO nacionaliu prezidentu John L. Lewis. Abu jiedu susitarę pa-reikė, kad Ford Motor Co. turi būti unijizuota. Jau šėis kar-tus ponas Fordas perėngė National Labor Relations aktų ir visokias obstrukcijas slato darbininkams ant kelio, kuomet jie bando organizuotis.

Pagal sutartį, \$50,000 bus pas-kirta iš CIO žido ir \$50,000 iš UAW žido. Widman atvyks į Detroitą pradėjo spalio mėnesio ir pradės savo organizavimo darbą.

Jeigu pasisektų suorganizuoti visus Fordo darbininkus ir jie laimėtū kolektyvę sutartį, jie pirmu kartū pasijaustu kaippi šios šalies piliečiai, besinaudojanti savo konstitucinėmis teisėmis. Šiandien Fordo darbininkai nesinaudoja laisvu žo-džiu. Jie negali susirinkti laisvai ir aptarti savo reikalus, nes to-lik susirinkimas reikštų daugeliui netekimū darbo, kadangi Fordas užlaiko ir brangiai ap-moka savo šnipams.

Dearborn'e, kur didžiama Fordo darbininkų gyvena, majo-ras yra Fordo parkintas, poli-cijos viršininkas taipgi Fordo parkintas iš jo "service depart-ment". Ten yra miesto išeitais įstatymas tiesiai priešingas lais- vės konstitucijai bei teisių li-liui, pagal kurį uždraudžiama dalinti lapelius Fordo darbin-inkams.

Po šitokių sąlygų Fordo darbininkai yra priversti dirbti už mažesnę algą negu kiti darbinin- kai. Pas Fordą moka mažiausiai 10 nuosimėjų mažiau negu ki-tose dirbtuvose, ypač tose, kuriose yra UAW unija, kaip tai General Motors ir Chrysler.

CIO ir UAW pasiryžusiai veiks, kad suorganizavus visus Fordo darbininkus ir sugrūžis- tiems jiems jų teises kaipo ameri- konams. Kampanija jau prusi-dėjo ir kviečiama visus Detroito piliečius pasidėti kas kaip gali, kad padėjus spalio 27 d. parengimą.

Nuo birželio 1, 1940 m., Jung- tinųjų Valstijų valdžia yra nupir- kus iš Ford Motor Co. net už \$1,620,701 vertės automobilių ir trokų.

Unijistas.

SLEPIA NUSKANDINTO LAIVO TAUTYBĖ

Colombia. — Britų prekybi- nis laivas čia išlaipino nepasak- dyto skaitėjų jūrininkų nuskan- dynto prekybinio laivo. Laivą nuskindano vokiečių submari- nas. Bet nepasakoma kieno tas laivas buvo.

Helsinkio Valdžia Pralaido Nazų Kariuomenę į Norvegiją

HELSINGFORSAS. — Helsin- kio valdžia sutiko pralaidėti vokie- čių kariuomenę per savo šiaurę į Norvegiją.

Pirmuosius kariuomenės pul- kus naziai atvežė vakar į Vasų uostą prie Botnijos užjūros. Iš čia jie traukinū nugabenti į Sve- diją ir paskui į Norvegijos šiau- rę.

ponas Homer Martin, kuris kiek laiko atgal gavo "divorsą" nuo automobilistų unijos, dabar reikalaus "divorso" nuo savo žmo- nos. Veikiausia gaus. Svečias.

Matusevičius Gerai Nusvietė Lietuvos Gyvenimą

Detroit, Mich.—Rugšjo 18 d. čia D. R. Matusevičius laikė išliustruotą prelekciją apie Lietu- vą. Reikia pasakyti, jog šis in- tingas buvo neskaitytinas. Išgar- šinamas prastas, o reikalas su- trauktis kuodaugiausia publikos visgi buvo labai didelis.

Šias prakalbas, kaip kad rugš- jo 15 d., rengė Amerikos Lie- tuvių Kongreso Detroito Sky- rius.

Matusevičius daugiausia kalb-ėjo apie progresyves intelligen- tiškus darbus Lietuvoj, atžymėda- mas svarbesnius rašytojus ir jų kūrybą.

Po turtingai kalbai rodė pa- didintus paveikslius žymesnių įvykių reorganizavuos Lietuvos. Buvo rodoma scenos iš garsių rugpičio dienų Maskvoje, kur Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos delegacija oficialiai išspėdė istorinį Lietuvos bled- uomenės norą prisijungti prie SSSR.

Už vis daugiausia buvo rodo- ma karikatūros apie Lietuvos poniją ir abelnaži tus, kurie slėgė ir išnaudojo mūsų tely- krastų. Pabnigoj atsakinėjo į klausimus.

Aukų padengimui tely surink- ta \$85,85. Po \$1,00 aukavo F. Jočionis ir A. Kalris. Metelionis aukavo 50c; Kiti—po mažiau.

Parduota 12 d. Prūseikos "Teisybė apie Lietuvą."

F. Jočionis paaukavo 12 ko- pijų puikiam angly kalbos žur- nalo "Friday." Jis taipgi užmo- kėjo už nusamdyti paveiksliams rodyti mašiną.

Taigi pastaromis kelomis die- nomis čia progresyviai lietuvių surengė 2 mitingus apkalbėjim- ū pastaryjū įvykių Lietuvoj. Telko išskaltėti su daugeliu bu- vusių abejuose mitinguose ir dauguma jų pagėdijau išgirsti apie Lietuvą daugiau.

Jie norėtų klausyti tokiū kal- bėtojas, kuris nupieštų tuos vaizdus iš ty aundryj Lietuvos gyvenime dienų, kaip virė revo- lucinėis brudėjimais, kario pa- sekoj — nauja, laisva Lietuva. Veikiausia išauktūsi ir gausiai ploty delvais, jeigu galėtū iš- vysti prieš save ant estrados at- vykusį iš Lietuvos berną ar miestelio darbininką, kuris piest- ty tas sunkias ir kritingas rug- pičio dienas Kaune ir visoj Lietuvoj. O kiek entuziazmo su- kėlė bent kuris kovotojas už laisvą Lietuvą, kuriam kalėjimo dury atidarytos!

Jeigu tokis žmogus neatvyks- ta iš Lietuvos, reiktų gal kelti klausimas pasintimūi Lietuvos Tarybų Socialistinė Respubli- kio ar daugiau iš šios šalies, kurie pastudijavę ten nauj gy- venimą, sugrįžty ir padaryty paskui platų maršrutą.

Kada Rusioj įvyko pervers-

DR. A. A. IVINSKAS CHIROPRAKTIKAS

1687 Clark Detroit, Mich. Ar turit skilvū, plaučių, širdies, inkstu, vidurių ar sepsis ligą? Ar turit Reumatizmą, Katavą, Dorsalį, Paralyzį, Nervikūmą, Nėrūmą, mialingia yra vieninteliai spūdelis—Chiropraktika yra vieninteliai spūdelis, kuris gali pralainyti tū ligas prielastais.

DR. J. J. SIMS Akių Daktaras OPTOMETRISTAS

Egzaminuoja, Prietika Akinius ir Gydo Vartojant Ortopedišką Gydyimo Būdą

DR. M. D. PALEVICH Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS: 2-4 ir 6-9 Vakaro Sekmadieniai nuo 9 iki 12 ryto

8733 JOS. CAMPAU Tel. Trinity 2-1638

Detroito Kolumna

Automobilių darbininkų unija (UAW) balsuoja vieną dolerį asesmentų. Tai bus naudojama suorganizavimui.

Visų Fordo kompanijos darbininkų. Aircraft, žemdirbystės ir kitų neorganizavimų darbininkų.

Manoma praveisti organizavimo darbas ir Chicogoj ir St. Louise.

Sako, didelė dauguma unijos narių balsuoja už asesmentus.

Paėmus Fordą nagan Detroitė bus nemokos audros. Fordas yra pats aršiausias darbo unijų priešas. Jisai dabar virto dideliu patriotu. Ir orlaiviams motorus gamins ir visą kitą karui dirbs. Patriotizmas jam reikalingas, kad geriau galėtų priešintis unijai, nes turint neorganizuotus darbininkus daugiau galima pelno pasidaryti.

Ir lietuvių nemažai dirba pas Fordą. Jie turėtų prisidėti prie organizacinio va- jus. Fordas negali būti iš- imtis ir jis nėra taip galin- gas, kad unija jį neįveiktų.

Reikia skubėti su organi- zavimo darbu. Prieš rinkim- nus valdžia bus prielankes- nė organizavimo darbu, nei norės gauti darbininkų bal- sus. Po rinkimų visko gal- ma tikėtis.

Primary balsavimuose Mi- chiganas svarbiausi Fordo kandidatai nelaimėjo.

Į senatorių turėsime tris kandidatus: Arthur Van- denberg, republikonų ir re- akcinių; Frank Fitzger- ald, kurį remia darbo unijos ir Labor's Non-Partisan League; ir Louis Ward, bu- vusj kunigo Coughlino re- daktorių ir "Fordo Zmogų". Šis trečias gavo mažiausia balsų.

Keturi kandidatai į kon- gresą, indorsotū LNP, lai- mėjo nominacijas.

ADF lokalas Fordo imo- nėj gerai padarė įstodamas į UAW 600 lokalą (CIO). Dabar toj imonėj bus inijis- ty vienybė ir delto geriau eis tolimesnis organizavimo darbas.

ADF lokalas ten susidarė kaip Homer Martin bandė skaldyti UAW uniją. Jis su- mūstas balsavimais, bet kai kur užsiliko ADF lokalai. Dabar jie eliminuojasi, stoja į CIO.

UAW unijoj nemenką ro- lę vaidina ir moterys. Jos tu- ri savo Women's Auxiliary. Lokalai yra nevien Detroitė, bet Saginaw, Muskeganė ir kitur.

Lietuvės moters, žmonos ir dukters dirbančių auto- mobilijū industrijoj irgi tu- (Tąs ant ketviro puslapio)

LIETUVISKA CEVRYKŲ KRATUVE WALK - MORE SHOE STORE Pasirinkimas Visai Seimynai — Florsheim ir Overglobe Rūšys OVERGLOBE CEVRYKŪ Moterims Pasipušimui Cevrykai 5432 W. Vernor Highway DETROIT, MICHIGAN

Lietuvis Namų Budavotojas JOSEPH BLISS Telefonas, TYLER 6-5754

Paul Molis Notary Public Real Estate, Insurance ir Laivakorėjų Agentura 1982—25th Street Artū Lietuvių Svetainės ir Vernor Highway

LIETUVIS GRABORIUS — SERMENU DIREKTORIUS CHAS STEPANAUCKAS Atliekame Pataravimus Kad ir UI Detroito Ribų 9503 Cardoni Ave., Tel. Townsend 8-4302

SERMENU DIREKTORIUS — LIETUVIS GRABORIUS Geras Pataravimas Visiems D. B. BRAZIS 1930—25th Str., Tel. Lafayette 1275 (Artū Lietuvių Svetainės)

KVIETKININKAS F. LOCNISKAR Kvietkos Visokim Reikalam Parenduomai Palmas. Mes išpildome greitį užsakymus tele- grama visur Jungtinėse Valstijose. 3276 Michigan Avenue Tel. Lafayette 1985

P. URBANT Roofing & Siding 5836 Crane Ave. Detroit, Mich. Wanhoë 1662

Detroito Kolumna

(Tąsa nuo trečio puslapio)

rėtų stoti į moterų organizaciją. Kurios angliškai gerai kalba ypač gerai pasidarbuoti to organizacijai.

Po didelio, labai sėkmingo mitingo Lietuvos klausimu, turėjome kitą. R. Matusėvičius davė iliustruotą kalbą apie Lietuvos kultūrinį darbą.

Matyti rengėjai manė, kad į šį mitingą suėis žmonės ir be garsinimo. Menkai garsinta, mažai žmonių dalyvavo.

Atminkite, dideliame mieste, prie daugybės įvairių garsinimų, ir mūsų mitingai ir parengimai reikia labai garsinti.

Detroito yra labai daug "Vilnius" skaitytojų. Geras per "Vilnij" garsinimas yra tad labai svarbu. Per laikraštį garsinti neužtenka pakartoti kaip svarbus ir puikus mitingas ar parengimas bus. Reikia konkretumo ir įvairumo.

Sueinant daug žmonių gali gerai įvertinti mūsų spaudos rolę aiškiniu Lietuvos padėties. Pas mus daugiausia išsiplatinus "Vilnius". Šio dienraščio rolė čia labai svarbi.

Žinant tai aš vėl noriu pabrėžti svarbą gero prisirengimo prie vėjus ir gero važiaus pravedimo. Kiek daugiau mes "Vilnius" paskleisime, tiek daugiau prablaivysime melus ir gandus apie Lietuvą.

Tai reikalas visų mūsų. Vėjus taigi svarbus ne vien tu, kad stipriname savo spaudą. Mūsų spauda, juk skina kelį mūsų organizacijoms, tiesia pagrindą visam progresyviam judėjimui.

Detroitiečiai, šį sykį praskime vėjus taip, kad visus nustebinti.

Kada pas mus yra taip plačiai "Vilnius" pasiskleidęs, tai šiame vėjui labai svarbu populiarizavimas jūsų organizacijų. Reikia tiksliai, gerai aprašyti jų veikimas, kritikuoti trukumai, taisyti

klaidos. Bet spaudoj tas privalo būti daroma be perdėjimo, be užsiuolimų, objektingai.

Į literatinį darbą turėtų stoti visi, kas daugiau gali. Pastebėjau, kad d. P. K. dažniau rašinėja. Tai sveikintina. Žinau dar du labai svarbius asmenis, kurie turėtų rašinėti.

Girdėjau, kad Chicago's jauni delegatai sugryžo iš LDS seimo labai geram upe ir subruožo veikti. Tai gerai. Pas mus to nesimato, gal dėlto, kad mes permažai delegatų turėjome seime.

Jau dabar labiau negu kada nors pirmiaus aišku svarba paskleidimo savo spaudos. Detroito "Vilnius" labiausia išsiplatinus už visus lietuviškus laikraščius. Čia kai kurie vertelgos prenumeruoja "Vilnij" dėlto, kad kostumeriai klausia, kad lietuvių daugiausia kalba apie "Vilnij".

Dėka to Lietuvos klausimu čia dauguma gerai nusiteikę. Mat laikraščio įtekmė pasiekia ne vien tuos, kurie jį skaito, bet ir plačiau. Skaitant laikraščius argumentuoja su kitais ir taip įtekmė praplinta.

Taigi, juo daugiau paskleisime savo spaudą tuo geriau mums. Tatal mes matome ypač svarbesniais momentais, kaip dabar.

Artinantis "Vilnius" vėjui Detroito reikia suorganizuoti tokias spēkas vėjus pravedimui, kokių iki šiol neturėjome. Vėjus reikia praveisti geriau, negu pirmiaus kada pravesta. Situacija tam prielanki. Viena, biskj daugiau dirbama. Antra, visi demisi žinomis iš plataus svieto, ypatingai iš Lietuvos, o "Vilnius" kaip tik ir turi tų žinių daug ir gerų. Profesionalas.

Kas Dedasi Mūsų Miestely

Westville, Ill. — Seniau bent retkarčiais matydavosi žinėlis iš mūsų miesto. Nežinau, kodėl dabar jau tie korespondantai nieko neparašo. O gal mano, kad mūsų lietuvių gyvenimas ir judėjimas nepašina kiti miestų lietuviams.

Dabar turi būti visur pirmūtinis klausimas, apie kurį kalba lietuvių žmonės bent kur susiję, tai Lietuvos klausimas. Turi būti visur kaip ir pas mus, vien džiaugiasi, kiti liudi. Mat priklausu nuo to, iš kokio gyvenimo žmogus paėina. Kurie turi bagotesnių giminių ir dar koki valdininkėlių, tai tie apgaulestauja, kad Smetona "paveič" Lietuvą Stalinui. Nekurie mano, kad bėgimas jis visgi parodė kokią tai būlimą. Darbininkai, kurių giminės palikusios Lietuvoje liečiai gyvena, nekurie gauti laiškus ir džiaugiasi, nes laiške randa gerų žinių. Žmonės patys rašo, kad dabar jau jiems bus geresnis gyvenimas.

Pas mus nekokie pyragai. Peabody Coal Co. maža dar dirba kartais po penkis dienas į savaitę, bet Bunsonville maža dirba tik po dvi dienas į savaitę. Žmogus vos tik at skurdus gyvenimo gal pasidaryti. Kurie turi didesnę šeimyną, tiems visai bėda.

WPA taigpi po biskj kruta. Atrodo, kad mažai darbininkų tediira prie WPA.

Rugsėjo 15 d. atsibuvo Tautiškų Kapinių naujai pirkikas. Nors žmonių nedaug tebuvo, bet pelno, kaip man rodos, kiek visgi atliko. Kurie buvo, tie visgi gerė, valgė ir linksminosi.

Pereitį savaitę Peabody mainose tapo užmiešus lietuvis Bert Link-Linkevičius. Žmogus jau ne jumas, apie 60 metų amžiaus. Nepaliko šeimos, nes buvo pavienis. Gaila, kad tokią tragiską mirtį turėjo sutikti. Girdėjau, kad spalio 12 d. vietinė Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" rengia kokią pasilinksminimo vakarą.

Taigi matote, ir pas mus vis kai kas juda-kruta, kai kas atsitinka, ką galima parašyti į laikraštį. Juk ir iš kiti miestų tokias pat žinias rašo.

Kanados Žinutės

Vištų ir Kiaulių Budos Kanados Kariškų Darbų Darbininkams.

Parry Sound, Ont.—Vištų ir kiaulių budos ir garazai čionai paversti gyvenamais namais, kuriuose gyvena prie karisškų darbų dirbį darbininkai ir jų šeimos, kaip praneša to miesto majoras C. C. Johnson.

Is priezasties karisškų darbų, čia žmonių skaičius padvigubėjo. Gyvenamų namų ir garazų randa labai aukšta. Už garazą reikia mokėti po \$15 į mėnesį.

Majoras sako, kad daug namų pastatyta, bet jie labai pigūs: nuo \$250 iki \$500 vertės, todėl juose nėra nei reikalingiausių dalykų, o tik lentų sienos, be lubų, tik su stogu.

Net ir už nekuriuos garazus reikia mokėti po \$18 į mėnesį.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALIAUSI GEJIAUSIU SKONIU
P.Baldimūns ir M. Kovarski, Sav.

Registracija ir Pas Mus Įvesta.
Ir pas mus yra praveistas registracijos įstatymas. Registruoti turi kiekvienas nuo 16 metų amžiaus. Jau nuolis sukakęs 16 metų amžiaus, už trisdešimtis dienų turi registruotis. Registracijos stotys yra pašto ofisuose.
Sugryžus iš užsienio taip pat reikia kaip galint greičiau užregistruoti ir gauti registracijos kortą.
Apšivedus tuoj reikia pranešti Dominijos Statistikų Biurui, Ottawa, 14 dienų bėgyje. Pakeitus

gyvenamą vietą taip pat reikia pranešti. Už nepildymą šito reikalavimo gali bausti iki \$50.
Asmeniai mirus, jo artimieji turi pasiūlyti kokių vyriausiam registruotoiui į Ottawa.
Turime Daug Beraščių.
Neseniai Toronto mieste atsibuvo Kanados Darbo Kongreso konvencija, kurioje montrealiejis A. N. Ward pareiškė, kad provincijose yra daug beraščių. Valdiečiai vos sulaukę 6 ar 7 metų amžiaus, atimami iš moky-

klos ir pristatomi prie darbo.
Konvencijoj priimta rezoliucija reikalaujanti, kad federale valdžia įvestų nemokamą ir verstingą mokymą iki 18 metų amžiaus.
Kan-tė.

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestvilis, Išklypimas ir Kitiokas Bankietam Sutelkiam Patarnavima. Linkimas Patarnavimas Visiems.
Antanas Norikus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 6626

Vilnius Vėjus

PRASIDĖS SU SPALIO (OCT.) 1 IR TĘSIS IKI GRUODŽIO 15

BRANGŪS "VILNIES" VAJININKAI-KĖS, DARBUOTOJAI IR SKAITYTOJAI: Mes kreipiamės prie jūs, kad padėtumėt šiais metais "Vilniai" gauti naujų skaitytojų. Šiame vėjui turėtume padvigubinti "Vilnius" skaitytojų skaičių visose lietuvišiose apgyventose kolonijose. Šiuo laiku kiekvienas lietuvis įdomanajsi apie Lietuvos Sovietinę Respubliką ir apie einantį karą Europoj. "Vilnis" daugiausia ir naujus žinių suteikia kas dedasi visam pasaulyje.

Prašome visas LLD kp. ir LDS kp. vidur-vakarinių valstijų išrinkt savo vajininkus ir vajininkes tam taipsvarbiam darbu.

ŠI KARTĄ BUS DAR LENGVIAU GAUTI NAUJŲ SKAITYTOJŲ, nes "Vilnis" yra vyriausias lietuvių laikraštis, daugumą lietuvių atstovaujans.

Kitas svarbus dalykas, tai dabar "Vilnij" galima siųsti į Lietuvą. Tad užrašykite savo giminėms ir pažystamiems, o jiems bus labai svarbi ir didelė dovana.

LAIKE VAJAUS "VILNIES" PRENUMERATA bus nupiginta naujiesiems skaitytojams \$7 metams, pusei metų \$3.50. Už Chicago's ribų \$5.00, o pusei metų \$2.50. Į Lietuvą \$7.50. Pusei metų \$3.75.

Senų skaitytojų prenumerata Chicago metams \$7.50. Pusei metų \$3.75. Už Chicago's metams \$5.50, pusei metų \$2.75. Visiems seniems skaitytojams bus duodama gražios dovanos, \$1 vertės knygu.

DOVANOS VAJININKAMS

Visiem Vajininkam Bus Duodama Dovanos Sekamai:

Už 5,000 punktų \$100.00	Už 2,500 punktų \$ 50.00
Už 4,500 punktų \$ 90.00	Už 2,000 punktų \$ 40.00
Už 4,000 punktų \$ 80.00	Už 1,500 punktų \$ 30.00
Už 3,500 punktų \$ 70.00	Už 1,000 punktų \$ 20.00
Už 3,000 punktų \$ 60.00	Už 500 punktų \$ 10.00

Specialės Dovanos:

Kuris vajininkas ar vajininkė gaus 50 naujų mstinių skaitytojų, tai gaus specialę dovaną \$25.00 vertės. Tuom pačiu kartu už naujus skaitytojus gauti punktai bus priskaitomi prie abelnos jo punktų skaitlėnės.

- 50 naujų metinių skaitytojų dovana \$25.00 vertės
- 40 naujų metinių skaitytojų dovana \$20.00 vertės
- 30 naujų metinių skaitytojų dovana \$15.00 vertės
- 20 naujų metinių skaitytojų dovana \$10.00 vertės

Knygos Pasirenkant

1. Kelias į Naują Gyvenimą, A. Bimbos.
2. "Vilnius" Kalendorius 1941
3. Motina—Maksim Gorkio.
4. Mokslinio Socializmo Išsiplėtojimas nuo Svajonių iki Moksliui—Fr. Engels.

"VILNIES" ADM.
3116 S. Halsted Street Chicago, Ill.

MYKOLO TARUČIO GIMIMO IR VARDUVIŲ PARE
3149 S. Halsted Street
Phone Victory 2679
Rugsėjo (September) 28 d.
Bus skanių valgių ir gėrimų dėl visų Gera muzika šokiams
Visus savo pažystamus, kostumerius ir draugus kviečia dalyvauti
MYKOLAS TARUTIS, Savininkas

PASTOVUMAS
Tą liudija įstaigos 44-rių metų gyvavimas.
Si bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įstėjusi ant namų kurie yra savininku apgyventa. Norsite saugėms vietos taupyti savo pinigus.
IŠGYKYTE NAMŲ PER MĖSŲ LENGVO ISMOKELJIMO PLANŲ, ANTI ILGŲ METŲ!
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y.
Indėliai kiekvieno taupytėjo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstaigoje.

Del Teisingo Svorio ir Greito Pristatymo BLUE FLAME RANGE ALIEJAUS
Pašauk
Major Products
3711 S. California Avenue
Telefonas: LAFayette 1118-9
Mes sutaupinam jums \$1.00

TAMO ALEKSYNO BALTICO STREAMLINE BARAS
3107 1/2 S. Halsted St. CHICAGO, ILL. Victory 0885.
"Greitasis" bėga iš Vilniaus per Kauną, Taliną, Rygą į Klaipėdą ir tiesiai į Bridgeportą pas Aleksyną su tų kraštų gėrimais.
S. ZUJUS, Gaspadorius.

HOLLYWOOD INN
2417-19 West 43rd Street
Svetainė renduojama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiem parengimam...
Phone Virginia 9780
MYKOLAS ir ELZBIETA RUDAUSKAI (Savininkai)

Pataisyk savo namą pirmiau negu žiema ateis. Pašauk mus, duosime uždykį apskaitlavimą bile pataisyti jūsų namo, kaip tai stogo, sienos, ar fundamento.

Enterprise Home Improving Co.
Phone Bou. 4296

GABEL'S

DRABUŽIAI DEL VISOS ŠEIMYNOS

SPECIALIAI

RUGS.-SEPT. IŠPARDAVIMAS

100.000 vertės Furkautų bus išparduoti nuo \$25.00 ir daugiau.

Dabar geriausias laikas pirkti Kailius, įmokant labai mažai, o mes palaikysime jūsų kaurą iki Jums reikės.

SILVER MUSKRAT
MINK DYED MUSKRAT
NORTHERN SEAL
MARMINE, RACCOON,
BROWN AND GRAY
SQUIRELLES,
CHUBBIES

Ir daugelį kitokių spalvų už mažą kainą gausi.

Pirk dabar ir atsugrįskite pinigus. Atsiėmė ir savo pažymėjimus į GABEL'S

\$2 Atsiėmė šį kuponą su savim. Jis vertas **\$2**

\$2.00

Su kiekvienu \$25.00 pirkiniu.

GABEL'S CLOTHING STORE

\$2 733 W. Maxwell St., Chicago, Ill. **\$2**

Armstrong Inlaid Linoleum

Geriausias Rūšies Linoleum. Kvadratinis yardas po... **\$1.95**

Plačiai išgarsinti Divonai, dydžio 9x12... **\$3.79** ir daugiau

Linoleum su vaizdeliais apacia **29c** kvad. yr. 6 ir 9 pėdų pločio.

Tavoras pirmos rūšies. Darbų gvarantuojame. Apropakavimas dykai!

Archer Linoleum & Carpet Store
Phone LAFayette 6606

Telefonas: LAFAYETTE 3138

ARCHER STOKER SALES CO.

3970 ARCHER AVENUE

Kaina tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stokers duoda pačią geriausią, svarbią, lygią, automatinę šilumą. Nė dūmų, nė smūdių, nei pelenų. Pašalina forenos darbu. Sudėtingas mašinos anglijos. Dege pilsnė anglijos. Patis save apsimoka.

JOE BAGDON, Sav.

Sučiame Gėles Telegrāmā j Visā Pasaulio Dalis

LOVEIKIS - Kvietkininkas

Gėles Vestuovėn, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Yards 7308-9

Autorizuota Agentura

PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES

PACKARD Chrysler-Plymouth

3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

VISŲ PIRMA REIKIA LIKVIDUOTI NERAŠTINGUMĄ

Keičiant Bendrąjį Plačiųjų Liaudies Šluoksnių Laivimą, Ypač Reikia Pakelti Ju Politinį Supratimą

Vienas pirmųjų Liaudies vyriausybės dėmesio objektų—buvo suaugusiųjų švietimas. Tai labai akivaizdus raktas, rodąs didelį Liaudies vyriausybės rūpinimąsi liaudies masių reikalais. Suaugusiųjų švietimas Smetonos režimo laikais buvo tiesiog nелеičiamas ir neleidžiamas liesti dalykas.

Nieka nepasąpintis, kad Lietuvoje greta škaplierių pramonės klesėjo neraštingumas, nors Lietuvoje jau 14 metų veikė privalomasis mokymas. Jis lietė tik jaunuolius, bet ir jų yra pakankamai neraštingų. Todėl, kai kalbama apie suaugusiųjų švietimą, visų pirma reikia turėti aiškios uždavinio tikslus.

Jau paskelbtas švietimo ministro suaugusiųjų švietimo įstatymas, bet jis,—kas visai suprantama,—duoda tik bendrus nurodymus, nustato gaires, o konkretus darbas dar reikalingas išryškinti ir suplanavimui. Apie tai reikia kalbėti.

Vienas pirmųjų ir pagrindinių suaugusiųjų švietimo uždavinių yra kiek galima skubiau likviduoti neraštingumą!

Kaip tai padaryti? Atrodo, kad tai lengviausia ir prieinamiausia būtų atlikti pradžios mokykloms, t. y., tam pačiam aparatui, kuris ly darbu dirba su jaunaisiais. Turėtų būti praverstas neraštingų suaugusiųjų surašymas ir neraštingumas likviduotus butiniai, jei kitaip negalima,—prievolu būdu. Jei visus senius ir butų sunku išmokyti skaityti ir rašyti, tai bent iki 50-ties metų amžiaus visi neraštingieji turėtų būti privalomai išmokyti skaityti ir rašyti. Tai nėra sunkus dalykas, ir per vieną dieną (ne vėliau kaip ateičiamą) būtų galima lengvai padaryti.

Prie suaugusiųjų reikia priškirti visus tuos, kurie yra perage mokyklinius metus (iki 50 metų).

Tai yra vienas konkrečiausių ir skubiausių suaugusiųjų švietimo uždavinių, kuris reikia buti.

Žinoma, jaunimas turi specialius mokyklas. Bet kol jaunimas sunags ir subręs, gyvenimas, kuris dabar jima tryškū nesulaikoma srove, nelaukia: specialisti reikia daugybės įvairius įvairius dalykus, kurie jau iš dalies yra dirbę praktiškai, bet kuriems reikalingas ir tam tikras teorinis savo specialybės išsilavinimas, norės ir galės savo srityse lavintis laisvu nuo darbo laiku arba specialiai surengiamuose trumpalaikiuose kursuose. Toki kursai suaugusiems yra ne tik reikalingi, bet ir būtini.

Daugelis suaugusiųjų, kurie jauni negalėjo siekti aukštesnio

lygio išsirepti per ateinančiųjų žiemą. Šiame darbe mūsų liaudies švietėjai gali ir turi parodyti stachanoviškius tempus bei darbo našumą.

Socialistinės šalies piliečiai yra reikalingas visapusiškas išsilavinimas.

Visi Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos piliečiai, ar jie būtų išėję pradžios mokyklą, ar tik pramokę skaityti ir rašyti, visi turėtų išeiti bendrojo lavinimosi kursas „pakartojamuosius“ kursas, tik pagilinto turinio ir praplėtos programos, priklaitytos prieš naujųjų gyvenimo sąlygų bei naujosios santvarkos. Tą uždavinį galėtų atlikti suaugusiųjų bendrojo lavinimosi, liaudies universitetai, kurie taip pat galėtų buti suorganizuoti prieš pradžios mokyklų (tai ypač tinka kaimo žmonėms), jst. nuolatose židinios ir šiaip jau organizacijų,—profesinių ir kitų.

Liaudies universitetai be nuolatinių lektorių, kurie buty vietoje, puskaiti ciklam galėtų kviestis atvažiuojančiųjų lektorių. Tuo tikslu suaugusiųjų švietimo centras galėtų turėti suorganizuotus arba specialius kadrus, arba kviestis jų iš universitetų ir kitur.

Toki liaudies universitetai, „pakartojamuosius“ galėtų liaudytojams duoti žinių ypač iš gamtos, socialinių, ekonominių, politinių, geografinių, istorijos ir kitų mokslų.

Ypač reikia pabrėžti politinio švietimo reikimą, kurio ligšiol mūsų krašte nebuvo.

Socialistinės valstybės piliečiai turi gerai pažinti Leninizmo mokslą.

Šiame darbe, suaugusiųjų švietėjai ras energingą ir veiklį bendradarbių Partijos ir mokslo žmonių tarpe.

Naujoji Lietuva bus mūrinė, elektrifikuota, motorizuota. Tas milžiniškas darbas pareikalaus daugybės specialistų,—todėl visai suprantama, kad specialybių kursai yra būtini.

Žinoma, jaunimas turi specialius mokyklas. Bet kol jaunimas sunags ir subręs, gyvenimas, kuris dabar jima tryškū nesulaikoma srove, nelaukia: specialisti reikia daugybės įvairius įvairius dalykus, kurie jau iš dalies yra dirbę praktiškai, bet kuriems reikalingas ir tam tikras teorinis savo specialybės išsilavinimas, norės ir galės savo srityse lavintis laisvu nuo darbo laiku arba specialiai surengiamuose trumpalaikiuose kursuose. Toki kursai suaugusiems yra ne tik reikalingi, bet ir būtini.

Daugelis suaugusiųjų, kurie jauni negalėjo siekti aukštesnio

lygio išsirepti per ateinančiųjų žiemą. Šiame darbe mūsų liaudies švietėjai gali ir turi parodyti stachanoviškius tempus bei darbo našumą.

Socialistinės šalies piliečiai yra reikalingas visapusiškas išsilavinimas.

ir aukštojo mokslo, dabar panorės jo. Tam reikalingi butinos suaugusiems vidurinės mokyklos, gimnazijos, kuriose jie galėtų vidurinį išsilavinimą, o gabesniai, juos atrinkus, galėtų buti siunčiami į aukštąsias mokyklas, kuriose jie galėtų gauti aukštesnio laipsnio specialybių kvalifikaciją.

Vienas aukštesniųjų liaudies masių laimėjimų yra literatūrinė muzika ir bendrąjį meno laimėjimai, kurie sąmoningam piliečiui sudaro plitulinio gyvenimo sąlygas. Todėl liaudžiai, plačiosioms masėms turi buti plačiausiai priemamas menas. Ne tikta prieinama, bet—jo siekimas, jo kuryba, savo jėgų jame pareikimas. Juk liaudis—tai gyvas, tyras meno, mokslo ir kitų talentų šaltinis. Reikia taip tvarkyti gyvenimą, jog tie gabumai, kurie liaudyje reikiškia, kad jie būtų pastebėti, išryškinti, išskirti, ir kad jiems buty sudarytos sąlygos išeiti į gyvenimą—savo krašto, didžiosios socialistinės tėvynės ir visos žmonijos naudai ir gerovei. Šiame bare turės parodyti iniciatyvą bei sugebėjimą ir bendrojo lavinimo ir specialinės mokyklos, ir net pavieniai asmenys, kurie pastebės liaudyje ryškius talentus. Nė vienas aukštos kurybinės potencies individas socialistinėje valstybėje neturi žūti ir neturi likti nepastebėtas.

Bendros išvados:

Suaukususiųjų švietimas konkrečiai galėtų eiti šiuo planu: 1) Likviduoti analfabetaizmą, 2) Plačiau liaudžiai duoti bendrą švietimą, ypatingai dėmesį atkreipiant į politinį švietimą, 3) Padaryti priimančią profesinį švietimą prašikaušiems talentams atverti duris į aukštąjį mokslą ir 4) Lygiagrečiai viso to švietinio platišiemis liaudies švietimams leisti naudotis meno laimėjimais ir patiems siekti to meno.

Priemonės, kuriomis buty galima šį tikslą pasiekti, gali buti biudžetinės ir parabiudžetinės. 1, 3 ir 4 punktai yra būtini biudžetinių priemonių; 2 ir 5 galėtų buti tenkinami ir parabiudžetinėmis priemonėmis, sakykim, kad ir sumomis, iš Liaudies kultūros fondo. Tačiau ir šie punktai geriausia buty aprašinti biudžeto kėliu, nes kitos priemonės gali buti nepakankamai tikros, o nuo to jau nukentėtų reikalas.

Suaukususiųjų švietimas didelis, begalio svarbus reikalas, todėl jam reikia kreipti ir labai didelės dėmesys.

Socialistinė Lietuva turi buti švelni, sąmoninga ir laiminga!

(S „D. L.“)

J. K.

LDS Jaunimas Subruzdavo Veikti

Po LDS seimo, taigi atsilankius čia J. Sakalaukui LDS organizavimo reikalais, mūsų jaunimas ypač subruzdavo. Apškiečio Komitetas (jaunimo) nutarė leisti savo biuletinį; taigi sudaryta tam komitetas. Sudaryti ir vaikus komitetas naujų narių gavimui.

Sako, komitetai gan veiklūs ir bus darbo vaisiai.

Sporto srity taigi padidėjo veiklumas. Sporto ir socialinis veikimas labai svarbu organizacijos ugdymui, ypač jaunimo gavimui.

Sakalauškas gerai darbuojasi. Reporteris.

Pikietuoją Harmony Valgyklą Mieste

Praedamas pro Harmony katederijų: pačiam mieste centre, pastebėjau būrį jaunų merginų ir vaikių, kurie vaikšto prieiš valgyklą su iškabomis:

„Mes priversti streikuoti prieš \$8 algos savaitel.“

Kelios kitos aiškina, kad savininkai priešingai unjai ir abelnai per daug išnaudoja darbininkus. Rep.

Pardavėjo Darbus, Dabar Pakliuvo

E. T. Robie, 1811 N. Nashville ave., dirbęs miestavų parkų kaip elektros inžinierius, pakliuvo bedon, kada keli žmonės pasiskundė, jog jis pardavinėjus miestavus darbus po \$500. Vedama tyrinėjimas.

44 Chicago Apiepinkėse Vartoja Popierines Pieno Bonkas

Anais metais buvo didelis pasimojimas papievis visur pienu pardavinėti popierines bonkas. Išliko sveikatos departamentas. Šis pripažino, kad sveikatos atžvilgiu popiera taip gerai, kaip ir stiklas.

Tam pasipriešino, žinoma, stiklo kompanijos ir Chicagoje kol kas nepreleidžiama pavartoti popierines bonkas. Bet Chicagoje jau net 44 apiepinkėse tatau praktikuojava ir žmonės esą patenkinti. Z.

DETROIT, MICH.

Zuvų Vakariene Rengia Draugijų Svetainės Komitetas naujai palaikymo svetainės, šaltiniai rugšėjo (Sept. 28 d., 1940, Draugijų Svetainė), 4097 Porter St. Duryų aviruo 2:00 val. popiet vakariene \$3.00 val. vak. Visoet gerimai dykai! Įanga vyrām 75c, moterim 50c. Vakariene bus kno skaniusia, nes luvys pirmos rūšies ir tvirtas. Taigi gerimai bus dykai ir tik už 75c vyrām, 50c moterim. Be to prisidėsle prie svetainės palaikymo, o jūnų paramas labai reikalingas. Todėl dabavaukite šioj vakarienej.

K. J. Gugas.

ANGLIŲ KAINOS ŽEMESNĖS PERKANT

iš

ROSELAND COAL CO.

343 W. 107th Place

Tel. PULLMAN 6776

Tumonis ir Sunai, Sav.

MYKOLO MARTINKAUS

Gimimo ir Varduvių Parė

Subatoj ir Nedėlioj, Rugšėjo 28 ir 29 dd.

BRIDGEPORT TAVERN

3517 S. Halsted Street

TERBESNE SKANIŲ UZKANDŲ IR GERIMŲ GERA ORKESTRA SOKIAMS

Uzkviečiame visus kostimerius, pažystamus ir draugus atsilankyti ir linksmai laikį praleisti.

MYKOLAS MARTINKUS, Savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cicero Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus 4704 E. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8094

Anthony B. Petkus 1410 E. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109

6884 S. Western Avenue Tel. Grevehill 0143

S. P. MAZEIKA 8319 S. Lithuania Ave. TEL. YARDS 1128 ir 1130

Antanas M. Phillips 8307 Lithuania Ave. TEL. YARDS 6908

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2518

P. J. RIDIKAS 8354 S. Halsted Street TEL. YARDS 1419

L. J. ZOLP 1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782

J. LILEVICIUS 4548 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 2078

REGĖJIMAS

Gali But Pagerintas

Kariats laikinas varijolimas akniu gali jūm pagerinti regėjimą ant visados.

Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkaitis patarimui ir gretinimui akiniu, kurie sustiprins ir pagerins jūv akis

DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUZEMINTA KAINA Dūdamas Pilna Garantija

BUDRIK Furniture House Krautuvė su Mėlynu Frontu 3409 So. Halsted Street Tel. Yards 2151

Phone Boulevard 4552 Moterim: Seredomis.

PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.

Duodame Elektros Trytymus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas.

Phone Boulevard 4552 Moterim: Seredomis.

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run is geriausias maunų, perkanč

5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65
Blackband Lump \$9.50

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Tai Ne Demokratija, Bet Naikinimas Jos

Viso Ilinoio valstijos pažangūs žmonės pasiekė žinia, kad rinkimų bodas nepileido ant baloto Komunistų Partijos kandidatų. Šis pasielgimas parodo tai, kad šaliai artinasi pavojus, artinasi pavojus greitai visiškai netekti civilinį teisių.

Skelbia, kad negančini su rinkta paros. Manau, tai netiesa. O jei ir būtų kiek teisybės, tai ar čia pavydas,—visi juk žino kokis žiaurus teroras buvo prieš parą rinkėjus. Parą rinkėjų buvo mušami, terorizuojami, į kalėjimus grūdinami. Dar ir dabar bylos nebaigtos tuo reikala.

Kaip skelbia, socialistų kandidatus priėmė. Manau, jie mažiausiai parą gavo, bet juos paliko ant baloto ir tiek.

Nesuprantu kaip čia bus. Bet atrodo, tie kurie skelbia demokratija, kurie sakosi už ją kovoją, gali labai greitai taip elgdami demokratiją palaidoti, sudaužyti Bill of Rights.

Pilietai.

Roselando Aidiečiai Rengia Išleistuves

DRG. WALTERIS MURELIS ISVAIZUOJA

Lietuvių Darbininkų Aido Choras, Roselando, rengia išleistuves vienas aidiečių, Walterių Murelių.

Walteris Murelis gavo valdžios darbą prieš planą braižymo, Washingtono ir spalio 1 dieną išvaizuoja.

Tai choras ir rengia jam kaip pagėrbimą, išleistuves, rugsėjo 29 d., 3 val. popiet., L. Darb. svetainėje, 10413 P. S. Michigan ave. Bus kvičiami visi.

LD Aido Choras.

Užmušti Automobilių Nelaimėse

George Komoros, 3 metų berniukas, užmuštas troko ties namais 3025 West 19th St. Theodore Weiss, troko draiveris sulaukymas.

Charles Kandrak, 57 metų, užmuštas ant Roosevelto ir Ashland gatvių. Herman Straud automobilistas sulaukymas.

Robert Warner, 15 metų, sunkiai sužeistas.

Anna Scowins, 67 metų, užmušta troko ant Elston Ave. Ciceretis Roy Miller troko vežikas suimtas.

Trys užmušiami viena diena. Automobilistams reikia būti atsargiesiems.

Pataria Saugotis Pasitaisyti Šunų

Chicago sveikatos komisyonierius Dr. Bundesen išleido perspėjimą saugotis pasitaisyti šunų, kurių Chicagoje nemažai paplito.

Pranešta, kad perėmė mėnesį tokie šunys apdraskė 45 žmones ir jiems suteikta skubi ligoninės priežiūra.

Ypatinai vaikai turėtų būti saugojami nuo šunų. M.

IS ANTRŲ KARTŲ PASISEKĖ NUZUDYT

John Johnson, 55 m., 320 E. 18th st., šeši mėnesiai atgal išgelbėtas nuo suaužystės, kada jis rastas automobilijoje prietrokęs nuo gasy. Aną dieną jis panašiu būdu vistiek nužudė.

Tuoju Prasidės Byla Keturių Suimtų Lewistowne

Keturi chiegičiai areštuoti renkant parą ant Komunistų kandidatų peteijos, Lewistowne miestely, apskrčio Grandžiferės indaiktai. Taigi, turės būti byla.

Jie kaltinami neva kriminalio sindikalizmo įstatymu, kuris praverstas laike siautimo reakcijos po perito karo. Bet Komunistų Partija yra legale ir rinkimas parą ant jos kandidatų peteijų nėra jokis nusikaltimas.

To miesto realkininkai, įsiskę dabar nenori pasiduoti. Byla nemažai lėšuos, bet laimėjimas jos bus laimėjimas civilių teisių. Tad reikia paremti liautimusios, duoti jiems progos vesti bylą ir laimėti.

Ap.

Taikos Mitingas Ši Vakara

Ši vakarą, rugsėjo 27, kaip 8 val., Hamilton Hotel, 20 So. Dearborn st., rengia svarbios prakalbos, kurias vengia American Peace Mobilization, Chicago skyrus.

Kalbės kun. Owen A. Knox, iš Detroito. Įžangos nebus. Rep.

Reikalauja Atlyginimo Už Sužeidimą

Stasys Saitis, 3027 S. Loomis st., užvedė bylą teisme prieš George Henneman, Penterių unijos lokalo agentą už tai, kad jis pradžioje metų jį sužeidė automobilium.

Reikalaujama iš Henneman'o \$15,000. "B. N."

Ką Veikia LKM Choras

Visada pas kankiečius įvyksta ta kas nors naujo. Rugsėjo 21 d. LKM Choro pamokos buvo skaitlingos. Mokytojas J. Kenstavičius deda daug energijos, kad linkamai prirengti chorą su naujomis dainomis.

Paskutiniu laiku, po vasaros karščių, nemažai senų choristų sugrįžta prie choro. Choro pirmininkas A. Garšinkas pamėnijo penkis kankiečius sugrįžusių dainuoti. Helma Wallace prisirašė prie choro.

LKM Choras, P. Stogis ir A. Kenstavičius 20 dieną spalio vyks į Kenosha, Wis., pildyti programą.

Buvo užkvietimas nuo "Vilnies", kad pildyti programą koncerte lapkričio 6 dieną, Sokoty svetainėje.

Kaip matyti, šiuo kartu pas kankiečius darbo netrūksta. Visi choristai būkite pamokose ateinančių andriandien.

Sirdukas.

Klausykite "Vilnies" Programo

Kas šeštadienis "Vilnies" pastangomis yra duodama oro bangomis programa ir daug žinių ir pranešimų. Programa eina iš stoties

W.G.E.S., 9:15 Ryto

Šį šeštadienį ne tik pranešimus ir žinias girdėsite, bet ir bus suteikta legalių patarimų per advokatą V. Tarutį. Muzikalis programos bus taigi įdomus.

Tad šeštadienį klausykites "Vilnies" programos 9:15 iš stoties W.G.E.S.

"Vilnies" Administracija.

ORO BANGOMIS

Kas šeštadienis "Vilnies" pastangomis yra duodama oro bangomis programa ir daug žinių ir pranešimų. Programa eina iš stoties

W.G.E.S., 9:15 Ryto

Šį šeštadienį ne tik pranešimus ir žinias girdėsite, bet ir bus suteikta legalių patarimų per advokatą V. Tarutį. Muzikalis programos bus taigi įdomus.

LLD 19 Kuopa Rengia Šaunų Vakarelių

Ateinančių šeštadienį, spalio 5 d., Bridgeporto LLD 19 kuopa, "Vilnies" svetainėje, 3116 So. Halsted st., rengia pirmą šaunų vakarelių, šokių.

Kiekvienais metais ši kuopa parengia nemažai pasilinksmintum vakarelių, tai dabar užžengs rudens sezoni, kada jau atvėso, vėl imamasi darbo. Šis vakarelis, kaip pirmūtinis, bus vienas iš šaunūsiųjų.

Komisija pasamdė gerą orkestrą, taigi numatyta turėti vieną kalbėtoją, kuris nušvies Lietuvos klausimą. Paskui—eis pasilinksmintinis iki vėlmos vakaro. Užkandžiai ir gėrimai iki soties. T. Dabulskis.

Kiek Gyventojų Illinois Valstijoje

Praverstas gyventojų surašinėjimas rodo, kad Illinois valstijoje gyventojų skaičius, nuo 1930 m. iki 1940 m., padaugėjo tik 243,501 žmonėmis.

Visoj Illinois valstijoje 1930 m. gyventojų buvo 7,630,651, o 1940 m. jau 7,874,155.

Michigano valstijoje padaugėjo 402,087 žmonėmis. Dabar ten gyvena 1,842,325 žmonės.

Walteris Kukas Patiko Nelaimę

Perėjęs skėmdienį, netoli Tautiškių Kapinių, būrys chiegičių buvo surengė draugišką išvažiuojamą. Diena, kuri pasitakė graži, praleista smagiai.

Bet Walteris Kukas, bridgeportietis, kuris daug veikia darbininkosko organizacijos, patiko nelaimę. Iš bežiaudamas pargriuvė ir išsilaužė šonkaulį.

Draugas jaučiasis gan prastai. Buvo apsilankęs pas Dr. Bertasių, kuris suvaržė šoną ir sako jms apie tris savaites iki sugys.

Daug Ivairių Nelaimių

Dabar paskelbia, kad Illinois valstijoje ivairių nelaimių vis daugėja, o ne mažėja. Nuo pradžios metų iki birželio 30 u gaisrų Illinois juvo 208 žmonės, sužeista 566 žmonės.

Gaisrai nuostolių padarė \$11,767,752.

Per pirmus septynis mėnesius žuvo 1,206 žmonės ivairiose trafikio nelaimėse: kiti tūkstančiai žmonių sužeista.

Karo čia dar nėra. Bet nelaimių karus siaučia taip lygiai ir vis daugiau ir daugiau nusinaša žmonių gyvybių. K.

Reikia Reikalauti Daugiau Svaros

Vaikstant Chicago Bridgeport gatvėmis, jautiesi esąs apsvyriam mieste. Daugelis gatvių plačios, medžiais nusodintais.

Bet žvilgtelk į "eles" (alleys)—prikliausi išmatynai. Įvairiausių skardinių, sudaužytų stiklų, popierių, visokių maisto atmatų—krūvos iki juosmenų.

Kiek jaukia yra šaltar ore, rudenį, Gi vasarą, jei esi jautrus, o perėisi tokią "elę," tai nežidrini kaip išalkęs būsi—tarp pasipirklinių, kad jau negreit apie valgi norėsi mistyti. Šuta, pivenos, smarvė. Musių didžiainis spėčiai. Ne tik musės, čia gali veisiti ir gvatės...

Vietiniai gyventojai su tuo jau nuo senai apspirait, kiti tuose sunklykose užgime ir užaugę, tai jiem tas atrodo visai paprastu dalyku, buvusiu nuo svieto pradžios ir būsiainis iki jo pabaigos... Bet didžiai nusitebėti tenka atvykusiems iš kitų miestų, kur jokių atmatų liuosai į laukę met nevalia, kur sanitariiniai departantai visokias išmatas iš tam tikrų skardinių, pasikirtomis dienomis į salygatvius išnešę, surenka ir išveža į imatynus užniešuosna dar ir šim sykius per savaitę.

Bridgeporto "elės" tuo išnačių krūvos riogso po išitig mėnesį. O laikur randi krūvas sutančių lapų ir kitokių sąrašų net nuo perėlytųjų—vėlytųjų metų sentumo.

Ir taip yra ne Sovietų žemė, ant kurios senais pasaulis kalnus purvo venia, bet Chicago, kuri neseniai pasauliniais fėrais žymėjo šimtametę sukaktį savo progreso.

Toki išmatynai ne vien Bridgeport. Aną dieną teko "pasigrožėti" tokiomis pat senomis ir "Brighton Parke. Keletas dienų talin "Vilnyje" skundėsi tuo patalim ir "marqueteparkiečiai. Vis tai firtois lietuvių kolonijoms. Kodėl taip yra?

Todėl, kad žmonės yra kriminaliai apsielėję!

Kodėl nesusiorganizuoti ir bendrai nepareikalauti miesto valdžios, kad ji miestą išvalytų? Kodėl neprašalinti už priklį išmatynų iš panosiy?

Sveikatos departamentas? O, taip, Chicago irgi turi sveikatos departamentą. Pastaromis dienomis tie žmonij sveikatos karai saka sau galvas, iš kur tiek daug žinrių užplūdo Chicago? Kaip jas išaikalinti? Sako, tam reikia skirt daug tūkstancijų dolerių.

Dolerių reikia, tai reikia. Bet pirm visok reikia tuos ponus už visos atvesti į tas "eles" ir pavaisinti juos tais vaizdais ir kvapsnais. Čia jie pamatytų iš kur žūrėkės paėina ir dasproptėty kaip reikia jas naikinti. Bet tą padaryti gali tik patys tų srčių gyventojai, tam tikslui tvirtai susiorganizavę. K—d—s.

Registravimui Naujoki Rengiasi Pavartoti Mokyklas

Iš sykiu buvo numatyta naujokus registruoti priėnkintuose tuo pačiu planu, kaip kad registruojasi piliečiai balsavimui. Bet dabar išdirbama planai registraciją praversti mokyklų namuose, parkų bilinguose ir ugniesgusių stotyse.

Registravimas prasidės spalio 16 d.

"BUK SILUMŲ LINKMSAS IR TAPYK"

SHELL Blue Flame RANGE OIL ir FUEL OIL Karščiau Dega, Todėl Mažiau Sudėja

PIRKITE STANLEY OIL CO.

TELEFONAI: VIRginia 9100 VIRginia 9740 4400-02 SOUTH WESTERN AVENUE Greitai pristatome Chicagoje ir aplinkinėse 5 s. eanrove.

CLASSIFIED ADS.

VIETOS PRANEŠIMAI

ROSELAND, ZEMAICIŲ KULTŪROS KLUBAS susirinkimas įvyks rugėjo (Sept.) 30 d. 1940, 6 val. vakarų, pas pirmininką Louis Miletai, Jr., 19737 So. Michigan Ave. (27-30) Rait. Vietė Valstorak.

MARQUETTE PARK L.D.S. 127 kuopos susirinkimas įvyks spalio 1 d., 8:30 val. vakaro, 6808 S. Western Ave., Marquette Hall. Nariai imlonėkite dalyvauti. Nut. Rait. M. Verbiekėnai.

ROSELAND, ILL. L.D. Aido Choras rengia išleistuves vienam aidiečių, Walter Murelis, kuris gavo valdžios darbą ir spalio 1-ą d. išvaizuoja į Washington, D.C., dirbt prie plano, do pagerbimui išleistuves įvyks nedėlio, rugsėjo 29 d., 3-4 val. popiet. Darbininkų Sveikatinėje, 1941 S. Michigan Avenue. Kviečiam visus choristus, pakvartama ir rėmėjus dalyvauti. Bus ir lokai prie geros orkestrės. Kviečia Komitetas.

FOR SALE OR EXCHANGE 1208 Chevrolet 1930 tonas trokas gerov tikrai—perai body kaip naujas. Kaina tik \$125.

1934 Pontiac Coach \$100 1931 Oldsmobile Sedan 25 1931 Dodge Sedan 25

Imokėti tik \$3.00. Likusi suma mažais imokėčiais per 18 mėnesių. CIRCLE MOTOR SALES 4339 So. Halsted Street S. ROMANOFFSKY, Mr. A30E30

SCHOOLS AND COLLEGES

Patapkite Barberiu Imokėtiname barberio amato mokiniu būdu už mažą mokesči. Imokėti reikia tik mažą dalelę, o likusią sumą lengviau imokėtinai. Atsinaujykite, rašykite arba telefonuokite patsėjai INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monro 5982

WHOLESALE FURNITURE Urmis Pravarimas Rankand Mokėdamas cash už rakandus, su laimėjimais nuo 40 iki 60%. Mies prietais tome bil kur. Paubskite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vienikla nacionaliai žmoni daktas raudas. Mies. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Res. 6981.

Siuvējas JOHN KAZLAUSKAS

Taisom, išklynijam visokius drabužius. Įdedam pamušalus ir sutaisome kailius. Kam reikalinga, kreipkitės su tokiomis reikalais į

4454 S. Western Av. Chicago, Illinois

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO.

NATHAN KANTER Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

M. KLARICH & SON

Kontraktoriai ir Namų Budavotojai Statome ir pertaisome bangaloves, dviejų aukštų ir apartamentus; businėjus, mokyklas, garzino stotis, garzadius ir kitas troklus.

3117-19-21 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL. CALumet 6509

STOKERIS 40 SVARŲ \$160.00

Pilnai įdedame tik už Pirmą Mokestį po 60 Dienų Nauji ir Vartoti Heating Plants

Daugs mes užlaikome visokiem pečiam dalis; section grates, bars, pipes, fittings ir valves.

ARCADE HEATER PARTS CO.

2517 S. Halsted Street, Chicago, Ill. Phone CALumet 2586

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIENA

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYOJOS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 3343 S. Halsted Street

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bld. 2400 West Madison Street

DR. STRIKOLIS GYDYOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

DR. T. DUNDULIS GYDYOJOS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

DR. BERTASH 756 West 35th Street

DR. A. K. BUTKO KOUJ-SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

DR. Marjan S. Swiont GYDYOJAS IR CHIRURGAS 4258 Archer Avenue

DENTISTAS

Dr. John Mockus DENTISTAS 3401 S. Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue

ANELIA K. JARUSZ Physical Therapy & Midwife

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYOJAS 756 WEST 35th STREET

VYTAUTAS TARUTIS ADVOKATAS R. F. D. 9 0 8 T 3133 S. Halsted Street